

عنوان مقاله:

تحلیل اثرات مواد آلاینده با منشأ انسانی بر کیفیت آب رودخانه کارون (حداصل سد گتوند تا اهواز)

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، دوره 8، شماره 30 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

اکبر هاشمی فرد - دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران

پرویز کردوانی - استاد گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات تهران

فریده اسدیان - استادیار گروه جغرافیای طبیعی دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات تهران

خلاصه مقاله:

رودخانه کارون بزرگ ترین و پرآب ترین رودخانه کشور است که به علت وجود مراکز متعدد صنعتی، کشاورزی و شهرهای بزرگ در حاشیه آن، موقعیتی استراتژیک در کشور داشته و پایش بهینه کیفیت آن یک ضرورت ملی می باشد. هدف اصلی این تحقیق بررسی نقش عوامل انسانی بر کیفیت آب رودخانه کارون در بازه سد گتوند تا انتهای محدوده شهرستان اهواز می باشد. بدین منظور با نمونه گیری و انجام آزمایشات لازم از آب رودخانه کارون در چهار ایستگاه پایین دست سد گتوند در بازه زمانی ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۵، و در نظر گرفتن موقعیت منابع آلاینده، داده های کیفی به دست آمد. سپس با استفاده از نرم افزارهای اکسل و Chemistry شاخص های کیفیت آب در قالب اشکال و نمودارها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و با استفاده از نرم افزارهای ARC GIS ۱۰.۲ و Expert choice ۱۱ نقش عوامل موثر در کیفیت آب رودخانه کارون تحلیل فضایی گردید و در نهایت مکان های آسیب پذیر بر اساس مدل FuzzyAHP مورد شناسایی قرار گرفتند. نتایج تحقیق نشان داد که علت نامطلوب شدن آب رودخانه کارون از محل تقاطع رودخانه گرگر و شطیط به بعد، روستاهای اطراف و پساب کارخانه ها و صنایع نزدیک رودخانه، کشاورزی و اتصال رودخانه دز می باشد، که فاضلاب شهرهای اطراف و به ویژه آب برگشتی از واحدهای کشت و صنعت نیشکر، به آن وارد می شود. همچنین بر اساس پهنه بندی انجام شده مشخص گردید که، ۴۲/۳۸۶۳ کیلومتر مربع از محدوده مورد مطالعه از نظر آسیب پذیری نسبت به آلاینده ها، بسیار آسیب پذیر، و ۳۴/۲۶۴۷ کیلومتر مربع خیلی کم در معرض آسیب پذیری مواد آلاینده قرار دارند و میزان اثر عوامل مختلف بر کیفیت آب رودخانه کارون در محل تلاقی رودخانه دز، گرگر و شطیط به سمت پایین دست تا اهواز بسیار زیاد است که نیاز به توجه ویژه برنامه ریزان امر دارد.

کلمات کلیدی:

کیفیت آب، رودخانه کارون، مدل فازی AHP، سد گتوند، اهواز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1907345>

